

[P. Munch.]

Brug for det til Udarbejdelse af et Forslag, skulde han stille al den Sagkundskab, han kommanderede over, til min Raadighed. Det er jeg glad ved; og jeg har heller aldrig tvivlet om, at det vilde blive Tilfældet. Men jeg maa maaske svare, at jeg har ikke Brug for at faa et Forslag udarbejdet. Jeg har et Forslag, som jeg er Medforslagsstiller til sammen med ærede Medlemmer af det socialdemokratiske Parti; det er udregnet af de samme militære sagkyndige og gennemdrøftet med dem, ogsaa i Enkeltheder. Jeg har altsaa ikke Brug for noget saadant. Og det har nu alligevel ikke i denne Situation en tilsvarende Interesse for hele Stillingen som det Forslag, vi i øvrigt har talt om. Det har en stor Interesse, det Forslag, naar Afgørelsen siden kommer; det har en Betydning som Udtryk for Halvdelen, i hvert Tilfælde, af det danske Folk; men det har jo ikke den Interesse, at man ikke har Klarhed over, hvorledes man fra Venstres Side stiller sig til det. Vi ved paa Forhaand, at dette Forslag har Venstre ikke Tilbøjelighed til at yde nogen Tilslutning.

Derimod kunde jeg tænke mig, at naar det kom til Stykket, stod alligevel Admiral Rechnitzers Forslag den højtærede Forsvarsministers Hjerte noget nærmere. Det er jo saaledes, at Forslaget er udarbejdet af en god Partifælle, en trofast Medarbejder, en Mand, der i mangt og meget deler Synspunkter med den højtærede Forsvarsminister.

Jeg kan ikke sige, om der i dette Forslag ligger nogen Mulighed for, at det kan blive Udgangspunkt for en Forhandling. Venstres Ordfører spurgte mig i Gaar, om jeg kunde acceptere det; og et Øjeblik efter svarede han en konservativ Taler, der havde spurgt ham, om han kunde acceptere det, at det kunde han ikke svare paa, da han ikke havde set det. Jeg for mit Vedkommende kan sige, at jeg har heller ikke set det; og jeg skal derfor ikke udtale mig om, hvor store Forhandlingsmuligheder der kan knytte sig til det (*I. A. Hansen*: Det spurgte jeg ikke om!). Ikke det? Ja, saa maa jeg tilstaa, at jeg har misforstaaet den ærede Ordfører. Men maaske har den ærede Ordfører spurgt og selv givet Svaret paa en saadan Maade, at man ikke rigtig har kunnet forstaa det.

Den højtærede Forsvarsminister vendte sig til Luftkrigen; og dér fejede han til Side den Opfattelse, som i disse Dage er groet saa dybt ind i Befolkningens Sind, ved at henvise til nogle Artikler om Erfaringer fra 1918 og de daværende Begivenheder.

Jeg tror, der er Grund til her ikke at nøjes med ti Aar gamle Indtryk, men at tage sit Indtryk fra de Manøvrer, som har fundet Sted i Aar, og de Skildringer deraf, som er givet, og de Drøftelser, som finder Sted i de lidt mere fritstaaende militære Kredse Verden over.

Jeg tror, det er en fuldstændig umulig Opgave for den højtærede Minister saaledes at feje dette til Side. Den højtærede Minister kan være sikker paa, at det er længe siden, noget Indtryk rent umiddelbart er gaaet saa dybt ind i Befolkningen som det, der i det sidste Aars Tid er skabt af den fuldstændige Forvandling af Krigens Karakter. Overfor dette nytter det ikke at henvise til, at man har lidt Luftskibe og lidt Giftmasker; nej, man maa undersøge, om hele det Apparat, man stiller op i sit Forslag, har noget Forhold til Løsningen af de Forsvarsopgaver, der vil foreligge under en Krig af den Karakter, som her er Tale om.

Men her er det den stadige Vanskelighed, at hver Gang vi spørger vore ærede Modstandere: Hvilke Kampopgaver er det, I overhovedet tænker paa at løse? — ja, saa er deres Mund lukket. De kan pege paa en og anden af de bevogtningsmæssige Opgaver, som vi løste i Krigstiden; men de kan ikke nævne nogen kampmæssig Opgave, som der er Mulighed for at magte med noget af det Militærvæsen, der foreslaas, hvad enten det saa er Generalernes og Admiralernes, eller det er Forslaget fra den højtærede Regerings Side.

Sandheden er, at fra det Øjeblik, den danske Flaade mistede Herredømmet i Østersøen i Tiden omkring 1870, har der for Danmark kun været en eneste Forsvarsmulighed, i hvilken der var saa meget Indhold, at man overhovedet kunde klynge sig til den, og det var Forestillingen om at kunne samle dog et vist henholdende Forsvar om et bestemt Punkt, om en Fæstning i Landet. Det var efter min Mening en skadelig Løsning, der her blev tilbudt, en Ordning, der ikke kunde holde, men der var dog et Glimt af Fornuft i det. Men den Forestilling, at vi med de Midler, hvorom der her er Tale, skulde kunne tænke os at føre en Forsvarskamp ved Grænsen, ved vore Kyster, i Luften, en Forsvarskamp for København, ja, jeg tilstaa, at det forekommer mig at være den Art Fantasterier, som ansvarlige Mennesker ikke har Lov til at føre et Folk ud i.

Jeg vender mig dernæst til nogle Ord, der faldt fra Venstres ærede Ordfører. Han talte om uklare Udtryk hos andre. Jeg maa sige, at sjældent har jeg hørt en saa fuld-